

Щербак Олександр,
викладач кафедри теорії початкового навчання
Уманського державного університету імені Павла Тичини, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Підготовка майбутніх вчителів початкової школи передбачає оволодіння ґрунтовними знаннями з багатьох дисциплін та навчитись застосовувати ці знання у майбутній практичній діяльності. Не є виключенням і вивчення математики. Якісне засвоєння математичних методів допомагає в подальшому фахівцю педагогічного профілю успішно виконувати його професійну діяльність. Крім того, математика формує світогляд майбутнього вчителя, культуру його праці та математичне мислення.

Математична підготовка майбутніх вчителів початкової школи передбачає професійного спрямування курсу. В основу професійної спрямованості навчання мають бути покладені принципи професійної відповідності та наступності, а також принципи фундаментальності, підготовки до майбутньої професійної діяльності.

Одним із найперспективніших напрямів впровадження поглибленого і розширеного вивчення математики майбутніми вчителями початкових класів може бути дистанційне навчання. Можливості дистанційного навчання математики дозволяють ширше використовувати освітній матеріал навчального предмету. Метою дистанційного навчання математики є не тільки вивчення конкретних математичних фактів та дій, а й ознайомлення з принципами орієнтації в матеріалі та способами пошукової діяльності. До основних складових дистанційного навчання віднесено:

- відкритість;
- комп'ютерне забезпечення;
- активність спілкування;
- належне дидактичне забезпечення форм навчання.

Першооснову дистанційного навчання складає програмно-методичне забезпечення. Кожен слухач-дистанційник отримує відповідний комплект літератури: навчальний план, програми дисциплін, навчальні посібники, методичні рекомендації, контрольні та тестові завдання. Така інформаційна підтримка дозволяє тому, хто навчається, зрозуміти, яка література є фундаментом вивчення курсу.

Специфікою математичної підготовки вчителів початкових класів за дистанційною формою є:

- організація навчального процесу в 2 етапи: 1 етап – дистанційний, 2 етап – залікова сесія;
- наявність середовища або засобів, за допомогою яких відбувається спілкування керівника і тьютора та слухачів.

Дистанційний компонент підготовки майбутніх вчителів початкових класів з математики передбачає самостійну роботу слухачів без відвідування закладу освіти. Його основним змістом є опрацювання слухачами рекомендованої літератури з блоків та модулів курсу «Математика», виконання контрольних робіт, здача заліків або іспитів. У дистанційний період передбачаються поточні тематичні контролю, інтернет-консультації в режимі on-line.

Методологічною основою дистанційного навчання є впровадження сучасних інформаційних технологій, які раціонально поєднують інформативні та активні методи навчання, надають доступ до мереж високоякісних баз даних, розширюють можливості студентів до сприйняття складної інформації, активізують їх самостійну когнітивну діяльність тощо.

Використання в навчальному процесі мультимедійних технологій дозволяє здійснити диференціацію навчання математики з урахуванням індивідуальних

особливостей протікання пізнавальних процесів. Мультимедійні технології мають низку переваг в порівнянні з традиційними засобами навчання, дають істотне розширення можливостей індивідуалізації та диференціації за рахунок: активності студентів як суб'єкта пізнання.

Слід зазначити, що для навчання за дистанційною формою, слухачам, як користувачам, необхідно:

- мати базові навички роботи з комп'ютером;
- вміти входити в Інтернет і користуватися мережевими послугами;
- вміти відкрити і прочитати текстове повідомлення, а також скласти і відправити засобами електронної пошти текстове повідомлення;
- вміти організувати пошук необхідної інформації;
- мати можливість працювати з комп'ютером та в мережі Інтернет протягом 4-6 годин на тиждень;
- мати власну поштову скриньку.

Робота слухача на кожній стадії дистанційного курсу контролюється, коректується і оцінюється. Система контролю передбачає можливість ефективної самооцінки слухача через роботу з тестовою програмою.

Отже, підсумовуючи вище сказане, можна стверджувати, що математична підготовка майбутніх вчителів початкової школи ґрунтується на диференційованому, компетентнісному, особисто-діяльнісному підходах і на принципах професійної спрямованості, оптимізації і концентрації навчання, свідомості і активності, зв'язку теорії з практикою, поряд з іншими загально визнаними дидактичними принципами. Крім того, математика має багато можливостей для застосування дистанційних форм навчання, реалізація яких значною мірою сприяє: індивідуальному вибору студентами наукового рівня інформаційного блоку теми, що розглядається ними самостійно; розвитку вміння визначати ключові позиції певної теми з математики; раціоналізації особистісно-діяльнісного підходу до розв'язання навчальних завдань у процесі самонавчання; визначенню студентом рівня самооцінки математичних знань, розумінню, що реалізація студента як майбутнього професіонала можлива лише в процесі постійного самонавчання, самовиховання та самовдосконалення.